

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ต่อสังคมโดยตรงมากกว่าผลเลิศทางวิชาการ โดยงานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและบริหารจัดการเว็บไซต์รวมข้อมูลของฝ่ายวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และเพื่อบริหารจัดการชุมชนออนไลน์ของนักวิจัยไทย (Researchers.in.th) ของ สกว. เพื่อการนี้นักวิจัยได้วิจัย พัฒนา และใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระดับองค์กรและเป็นแบบเปิดเผยรหัสต้นฉบับ (Open-Source) จำนวนสองโปรแกรมชื่อว่า UsablePortal และ KnowledgeVolution ซึ่งการนำซอฟต์แวร์นำมาใช้งานกับหน่วยงานของ สกว. และเปิดให้แก่งานใช้ทั่วประเทศทำให้เห็นถึงประสิทธิภาพของซอฟต์แวร์เหล่านี้ในการใช้งานในองค์กรจริง

เว็บไซต์รวมข้อมูล (Portal Website) ของ ฝ่ายวิชาการ สกว. มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลโดยรวมและเป็นปัจจุบันของหน่วยงาน อีกทั้งเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างภาคีต่างๆ กับ ฝ่ายวิชาการ สกว. . อีกด้วย ในการนี้เว็บไซต์รวมได้ถูกสร้างและติดตั้งที่ Portal.in.th ซึ่งเป็นระบบการให้บริการสร้างและบริหารจัดการเว็บไซต์รวมข้อมูลที่ให้บริการแก่องค์กรไม่หวังผลกำไรต่างๆ ทั่วประเทศที่ดำเนินการโดยนักวิจัยชุดนี้

Portal.in.th ให้บริการโดยใช้ระบบซอฟต์แวร์ชื่อว่า UsablePortal ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ในระดับองค์กรเพื่อการจัดการเว็บไซต์รวมและเป็นแบบเปิดเผยรหัสต้นฉบับที่มีความสามารถที่หลากหลาย เช่น การสร้างเว็บไซต์เพจหลักและหน้าเว็บเพจรอง การจัดเก็บไฟล์ข้อมูลในรูปแบบต่างๆ การจัดการตกแต่งหน้าตาสีสรรของเว็บไซต์ การประกาศข่าวและกิจกรรม และการแสดงสื่อมัลติมีเดียแบบพอดคาสต์ (Podcast) โดยกลุ่มเป้าหมายของซอฟต์แวร์การจัดการเว็บไซต์รวมนี้เป็นกลุ่มผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทั่วไป ดังนั้นระบบจะถูกออกแบบมาเพื่อการใช้งานระบบที่ง่ายและสะดวกในการสร้างเว็บไซต์รวมได้เองอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค ทั้งนี้ UsablePortal พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานความต้องการในการใช้งานการสร้างเว็บไซต์รวมของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางของไทย

ภายใต้ทุนวิจัยนี้ นอกจากระบบการสร้างเว็บไซต์รวมและเว็บไซต์รวมของ สกว. . ฝ่ายวิชาการแล้วชุมชนออนไลน์ของนักวิจัยไทย (Researchers.in.th) ยังได้รับการดูแลบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องอีกด้วย โดยชุมชนออนไลน์นี้เป็นเสมือนพื้นที่เพื่อการร่วมมือกันของนักวิจัยไทยจากหลากหลายสาขา เว็บไซต์แห่งนี้ได้ดำเนินการมาสองปีอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ศักยภาพของซอฟต์แวร์ระบบชื่อว่า KnowledgeVolution ซึ่งเป็นระบบการจัดการความรู้ในระดับองค์กรแบบเปิดเผยต้นฉบับซอฟต์แวร์แรกของไทย อันได้รับการพัฒนาขึ้นภายใต้ทุนวิจัยของ สกว. ซึ่งได้รับก่อนหน้านี้โดยทีมพัฒนาเดียวกันด้วยเช่นกัน

บล็อก (Blog) และความสามารถด้านการเป็นสื่อทางสังคม (Social media) ของ Researchers.in.th ได้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการดำเนินการเพื่อการจัดการจัดความรู้ได้เป็นอย่างดี เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแสดงตัวตนของเจ้าของความรู้ การสร้างคลังความรู้ การสร้างกลุ่มชุมชนแนวปฏิบัติ (CoPs) การเชื่อมโยงแผนที่ความรู้ และการค้นหาความรู้ ทั้งนี้ Researchers.in.th ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดีจากกลุ่มผู้ใช้งาน

คำหลัก : Knowledge management system, Blog, Social network, Community of Practice, Folksonomy, Web service, Web 2.0, Agile system development, User-centered system development, Portal Website, Website

Abstract

This study targets directly to social outcomes instead of academic results. It has two goals: to develop and maintain the portal website of the TRF's academic research division and to maintain Researchers.in.th, the online community of Thai researchers. Enterprise-class open-source computer programs that are researched and developed with grants from the Thailand Research Funds by the researchers, namely UsablePortal and KnowledgeVolution, are used to completed these objectives. This demonstrates the efficiency of the software and the readiness of the software for general uses.

The portal website of the TRF's academic research division aims to present unified and updated information and allow stakeholders to communicate better with the division. The website is built and hosted on Portal.in.th, a web-as-a-service system that provides portal website creation and management.

Portal.in.th is operated using UsablePortal, an enterprise-class open-source software for portal website management. Its major features include pages and sub-pages creation, file cabinet, site theme customization, news and activities announcement, and podcast generation. The user interface of UsablePortal is designed toward general computer users to allow them managing a relatively complex portal website without a help from technical staff. UsablePortal is particularly tailored to the needs of small and medium organizations in Thailand.

Under this grant, not only the TRF website is developed but also the online community of Thai researchers is maintained. Researchers.in.th is an online collaborative workspace of Thai researchers from diverse disciplines. More than two years, the online community website has been effectively operated using KnowledgeVolution, Thailand's the first open-source web-based enterprise knowledge management system that is also developed by this team of researchers under a former grant from TRF.

Blogs and social media features in Researchers.in.th promotes knowledge management processes such as knowledge sharing, knowledge profiling, knowledge repository creation, Community of Practices (CoPs) development, knowledge mapping, and knowledge discovery. The services of Researchers.in.th are well received from its target users.

Keyword : Knowledge management system, Blog, Social network, Community of Practice, Folksonomy, Web service, Web 2.0, Agile system development, User-centered system development, Portal Website, Website